

Turkistarhaus – Kaustisen vahva elinkeino

Uusi toimeentulo maaseudulle

Turkistarhaus nousi Suomessa merkittäväksi elinkeinoksi 1900-luvun aikana. Kokemuksia saatiin erityisesti Kanadasta ja Norjasta, joissa oli havaittu pohjoisen ilmaston tuottavan laadukasta turkki-karvaa.

Tarhaus tarjosi maaseudulle uuden ansiomahdollisuuden. Elinkeino täydensi perinteistä maataloutta hyödyntämällä rehuna muun muassa kalan ja teurastuksen sivutuotteita. Kaustisella turkistarhaus alkoi kasvaa voimakkaasti 1960-luvulla, ja siitä tuli vuosikymmeniksi yksi kunnan tärkeimmistä elinkeinoista.

Kaustinen turkistuotannon kärjessä

Suomen turkistarhaus on keskittynyt Pohjanmaalle sekä Etelä-, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaalle, joissa tuotetaan valtaosa maan turkisinahoista. Kaustinen on ollut pitkään yksi Suomen merkittävimmistä turkistarhauskunnista. Ala on työllistänyt satoja ihmisiä suoraan ja välillisesti sekä tuonut toimeentuloa monille perheille. Samalla se on ollut tärkeä verotulojen lähde kunnalle.

Maailmanmarkkinoille Kaustiselta

Suomi on ollut maailman johtavia ketunnahkojen tuottajia. Parhaimmillaan 1980-luvulla suomalaiset tarhat kasvattivat noin 60 prosenttia maailman ketunnahoista ja 20 prosenttia minkinnahoista.

Kaustisella tuotetut turkisinahat myytiin kansainvälisille markkinoille **Saga Fursin** huutokauppojen kautta. Tärkeimpiä ostajamaita olivat muun muassa Kiina, Hongkong, Etelä-Korea, Italia ja Kreikka.

Muuttuva elinkeino

Turkistarhojen määrä Suomessa on vähentynyt voimakkaasti 1990-luvulta lähtien. Samaan aikaan alan taloudellinen merkitys on pienentynyt, mutta Pohjanmaa on säilyttänyt asemansa suomalaisen turkistarhauksen keskuksena. Kaustisella turkistarhauksella on ollut merkittävä vaikutus kunnan talouteen, työllisyyteen ja maaseudun elinvoimaan. Se on ollut osa paikkakunnan historiaa jo yli kuuden vuosikymmenen ajan.

Kuva on otettu 1965-66 Kannuksen maatalouskoulun turkistarhalla turkistarhauksen gradeerauskurssilta. Kuvasta löytyvät kaustislaiset alan pioneerit mm Heino Hanhikoski, Erkki Toivonen, Esko Kaustinen, Asko Pesola, Kalevi Timonen, Jorma Penttilä ja Arto Kaustinen.

Turkistarhaus yleistyi Kaustisella 1960-luvulla ja nousi nopeasti kunnan tärkeimpien elin-keinojen joukkoon. Tarhoilla työskenteli yrittäjien lisäksi runsaasti kausityöntekijöitä erityisesti nahkonta-aikaan. Suomessa tuotetut turkisinahat myytiin kansainvälisille markkinoille Saga Fursin huutokauppojen kautta.

Turkistarhaus on ollut tärkeä osa Kaustisen elinkeinohistoriaa työllistäen ihmisiä ja tuoden hyvinvointia paikkakunnalle.

